

ROZSUDOK
V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Nevedelovej a členiek senátu JUDr. Jany Henčekovej, PhD. a JUDr. Ľubice Filovej v právnej veci navrhovateľa **J. L.**, proti odporkyni **Sociálnej poisťovni, ústrediu**, Ul. 29. augusta č. 8, Bratislava, o invalidný dôchodok, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Nitre z 8. júla 2009, č.k. 23Sd/16/2009-53, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Nitre z 8. júla 2009, č.k. 23Sd/16/2009-53, **m e n í** tak, že rozhodnutie odporkyne číslo X. z 2. apríla 2008 o zamietnutí žiadosti o invalidný dôchodok **z r u š u j e** a vec jej vracia na ďalšie konanie.

Účastníkom náhradu trov konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Napadnutým rozsudkom krajský súd potvrdil rozhodnutie odporkyne číslo X. z 2. apríla 2008, ktorým odporkyňa podľa § 70 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“) zamietla žiadosť navrhovateľa o invalidný dôchodok s odôvodnením, že v posledných desiatich rokoch pred vznikom invalidity, t.j. od

13. septembra 1994 do 12. septembra 2004, nezískal potrebný počet piatich rokov dôchodkového poistenia (§ 72 ods. 1 písm. f/ zákona).

Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že krajský súd mal za preukázané, že navrhovateľ bol príslušným posudkovým lekárom uznaný invalidným podľa § 71 ods. 1 zákona od 13. septembra 2004 vzhľadom na 45%-nú mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, pričom v priebehu preskúvacieho konania bola táto miera zvýšená posudkovým lekárom ústredia na 60%, nespĺňa však podmienku potrebnej doby piatich rokov dôchodkového poistenia podľa § 72 ods. 1 písm. f/ zákona. Rozhodnutie odporkyne preto podľa § 250q ods. 2 OSP potvrdil.

Rozsudok napadol navrhovateľ včas podaným odvolaním. Namietol nesprávne zhodnotenie zdravotného stavu aj vzhľadom na to, že miera poklesu jeho schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť bola určená najskôr na 45% a potom na 60%.

Odporkyňa sa k odvolaniu navrhovateľa nevyjadřila.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľa je potrebné vyhovieť.

Predmetom konania bolo preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporkyne o zamietnutí žiadosti navrhovateľa o invalidný dôchodok.

Z posudkovej dokumentácie a dávkového spisu odporkyne vyplýva, že navrhovateľ bol už od 19. augusta 1999 uznaný čiastočne invalidným podľa § 37 ods. 3 písm. b/ zákona č. 100/1988 Zb. vzhľadom na mentálnu zaostalosť (IQ 60). V konaní o žiadosti o invalidný dôchodok z 28. júla 2003 posudková komisia sociálneho zabezpečenia dňa 6. novembra 2003 dospela k záveru, že nie je invalidný a nie je ani čiastočne invalidný. Na základe žiadosti o invalidný dôchodok z 27. mája 2004 bol posudkovým lekárom pobočky Sociálnej poisťovne Nové Zámky dňa 23. septembra 2004 uznaný invalidným podľa § 71 ods. 1 zákona od 27. mája 2004 pre 50%-nú mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, keď za rozhodujúce zdravotné postihnutie bola určená ľahká mentálna retardácia (IQ v pásme 50-69 s prihliadnutím na sociálnu prispôsobivosť). Na základe písomnej žiadosti navrhovateľa

o invalidný dôchodok, doručenej odporkyňi 28. júna 2007, bol jeho zdravotný stav posúdený dňa 24. mája 2007 posudkovým lekárom pobočky Sociálnej poisťovne Levice so záverom o jeho invalidite pre 45%-nú mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť od 24. mája 2007, keď za rozhodujúce zdravotné postihnutie bola určená strata jedného oka pri zachovaní zrakových funkcií na druhom oku a žiadosť navrhovateľa bola zamietnutá rozhodnutím z 20. augusta 2007, ktoré odporkyňa zrušila rozhodnutím z 2.4.2008. Súčasne ďalším rozhodnutím z 2. apríla 2008, ktoré bolo predmetom súdneho preskúmania, znovu zamietla žiadosť navrhovateľa o invalidný dôchodok na základe posudku posudkového lekára ústredia Sociálnej poisťovne so sídlom v Banskej Bystrici z 26. februára 2008. Podľa uvedeného posudku je navrhovateľ invalidný podľa § 71 ods. 1 zákona od 13. septembra 2004 pre 60%-nú mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Za rozhodujúce zdravotné postihnutie bola v tomto posudku určená ľahká mentálna retardácia (IQ 55), ktorej zodpovedá podľa posudku 50%-ná miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť a táto bola zvýšená o ďalších 10% za iné zdravotné postihnutie (strata jedného oka pri zachovaní zrakových funkcií na druhom oku). Posudkoví lekári sa v posudkoch nevysporiadali s otázkou, či úraz oka v roku 1986 bol pracovným úrazom a či a kedy sa navrhovateľ stal invalidným následkom pracovného úrazu. Z evidenčného materiálu o dobách zamestnania vyplýva, že navrhovateľ bol v uvedenom roku pracovne zaradený počas výkonu trestu odňatia slobody Ružomberok. Navrhovateľ sám udáva, že pracovný úraz utrpel v K.

Odvolací súd dospel k záveru, že pre posúdenie nároku na invalidný dôchodok odporkyňa nedostatočne zistila skutočný stav veci. Z vyššie uvedeného je zrejmé, že navrhovateľ bol uznaný invalidným podľa § 71 ods. 1 zákona už od 27. mája 2004 a k zániku tejto invalidity nedošlo. Odporkyňa preskúmaným rozhodnutím skúmala získanie potrebnej doby dôchodkového poistenia v období desiatich rokov pred 13. septembrom 2004 bez ohľadu na to, že od 13. septembra 2004 došlo len k zvýšeniu miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť a v rozhodnutí sa nevysporiadala s otázkou nároku na invalidný dôchodok podľa § 72 ods. 3 zákona. Vzhľadom na uvedené odvolací súd dospel k záveru, že zistenie skutkového stavu je nedostačujúce na posúdenie veci, preto podľa § 250ja ods. 3 v spojení s § 250j ods. 2 písm. c/ OSP rozsudok krajského súdu zmenil, rozhodnutie odporkyne zrušil a vec jej vrátil na ďalšie konanie.

V ďalšom konaní bude úlohou odporkyne zadovážiť si nový posudok o invalidite navrhovateľa, v ktorom sa posudkový lekár vysporiada aj s otázkou vzniku invalidity z titulu

namietaného pracovného úrazu z roku 1986. Pre vznik invalidity pritom nie je podstatné, kedy navrhovateľ o dôchodok požiadal, podstatné je odkedy zdravotný stav invaliditu podmieňuje. Následne odporkyňa znovu posúdi nárok na invalidný dôchodok podľa § 70 ods. 1 aj v spojení s § 72 ods. 3 zákona a vysporiada sa aj s otázkou nároku na vyšší invalidný dôchodok z dôvodu zvýšenia miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť.

O náhrade trov konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 250k ods. 1 a § 250l ods. 2 OSP tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku, lebo navrhovateľ neuplatnil náhradu trov a odporkyni taká náhrada nepatrí zo zákona.

Odvolací súd súčasne považuje za potrebné uviesť, že navrhovateľ má možnosť novou žiadosťou prostredníctvom príslušnej pobočky Sociálnej poisťovne požiadať o priznanie invalidného dôchodku od 1. januára 2010, a to vzhľadom na zmenu podmienky potrebnej doby dôchodkového poistenia pre vznik nároku na invalidný dôchodok v § 72 zákona.

P o u č e n i e: Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 29. septembra 2010

JUDr. Viera Nevedelová, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:

Anna Koláriková